

Yttrande över betänkandet Arbetsrätten under krig och krigsfara (SOU 2023:79)

Generella synpunkter

Lunds kommun instämmer i utredningens förslag om en fortsatt särskild beredskapslag inom det arbetsrättsliga området, och bedömer sådan reglering som mer överskådlig än regleringar inom varje enskild arbetsrättslig lag. Lunds kommun ställer sig också positiv till förslaget om att kunna signera kollektivavtal digitalt.

Lunds kommun kan samtidigt konstatera att utredningens förslag lägger ett mycket stort ansvar och en stor tilltro till arbetsmarknadens parter förmåga att sluta ändamålsenliga avtal i händelse av krig, krigsfara eller extraordinära förhållanden, och ställer sig frågande till hur regeringen utifrån utredningens förslag ska kunna säkerställa att beredskapsavtal sluts och svarar mot totalförsvarets beredskapsbehov.

Lunds kommun ser, inte minst mot bakgrund av de lärdomar som dragits av covid-19-pandemin, att kommuner behöver stöd i att sätta ramar för vad arbetsgivaren kan och får göra i händelse av extraordinära händelser och höjd beredskap. Sådant stöd bedöms bli av än större betydelse i händelse av krig eller krigsfara, eftersom personal är kommunens främsta resurs sett ur ett totalförsvarsperspektiv. Lunds kommun ser inte att utredningens förslag bidrar till att förenkla detta arbete för kommunerna. Föreslagen hantering riskerar också bli praktiskt svår att genomföra, och därutöver också bli mycket kostsam för kommunerna i egenskap av arbetsgivare.

Lunds kommun anser vidare att föreslagen lagstiftning lägger ett stort fokus på den individuella rätten snarare än på samhällets överlevnad, där det senare måste stå i centrum för att kunna möta totalförsvarets beredskapsbehov.

Lunds kommun efterfrågar en särskild anställningsform för sådan situation där samhället står inför krig, krigsfara eller extraordinär

händelse, då bestämmelserna för särskild visstidsanställning (SÄV), bland annat gällande företrädesrätt och konvertering, bedöms som allt för begränsande för de behov som kan tänkas uppstå vid sådana händelser. Lunds kommun anser att det vid krig, krigsfara eller extraordinär händelse behövs en möjlighet till visstidsanställning utan tidsbegränsning och utan rätt till företräde till återanställning eller konvertering.

Synpunkter gällande 9.2.3, Arbetsgivares informationsskyldighet bör begränsas

Lunds kommun förordar att informationsskyldigheten enligt 6 §, 28 § samt 15 § i lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS) bör kunna inskränkas i händelse av krig, krigsfara eller extraordinär händelse, då dessa skyldigheter ur ett arbetsgivarperspektiv bedöms som administrativt betungande.

Synpunkter gällande 10.3, Semesterlagen

Lunds kommun förordar att semesterledighet vid krig, krigsfara eller extraordinär händelse även fortsatt bör kunna begränsas till 10 dagar.

Synpunkter gällande 10.4, Föräldraledighetslagen

Lunds kommun ser ett behov av att arbetsgivare vid krig, krigsfara eller extraordinär händelse ges möjlighet till inskränkning av föräldraledighetslagen. Exempelvis bör möjligheten för båda vårdnadshavarna att vara lediga samtidigt, samt rätten till arbetstidsförkortning med upp till 25 %, kunna begränsas i sådana händelser. Även redan beviljade sådana ledigheter bör enligt Lunds kommun kunna återkallas vid krig, krigsfara eller extraordinär händelse.

Anders Almgren
Kommunstyrelsens ordförande